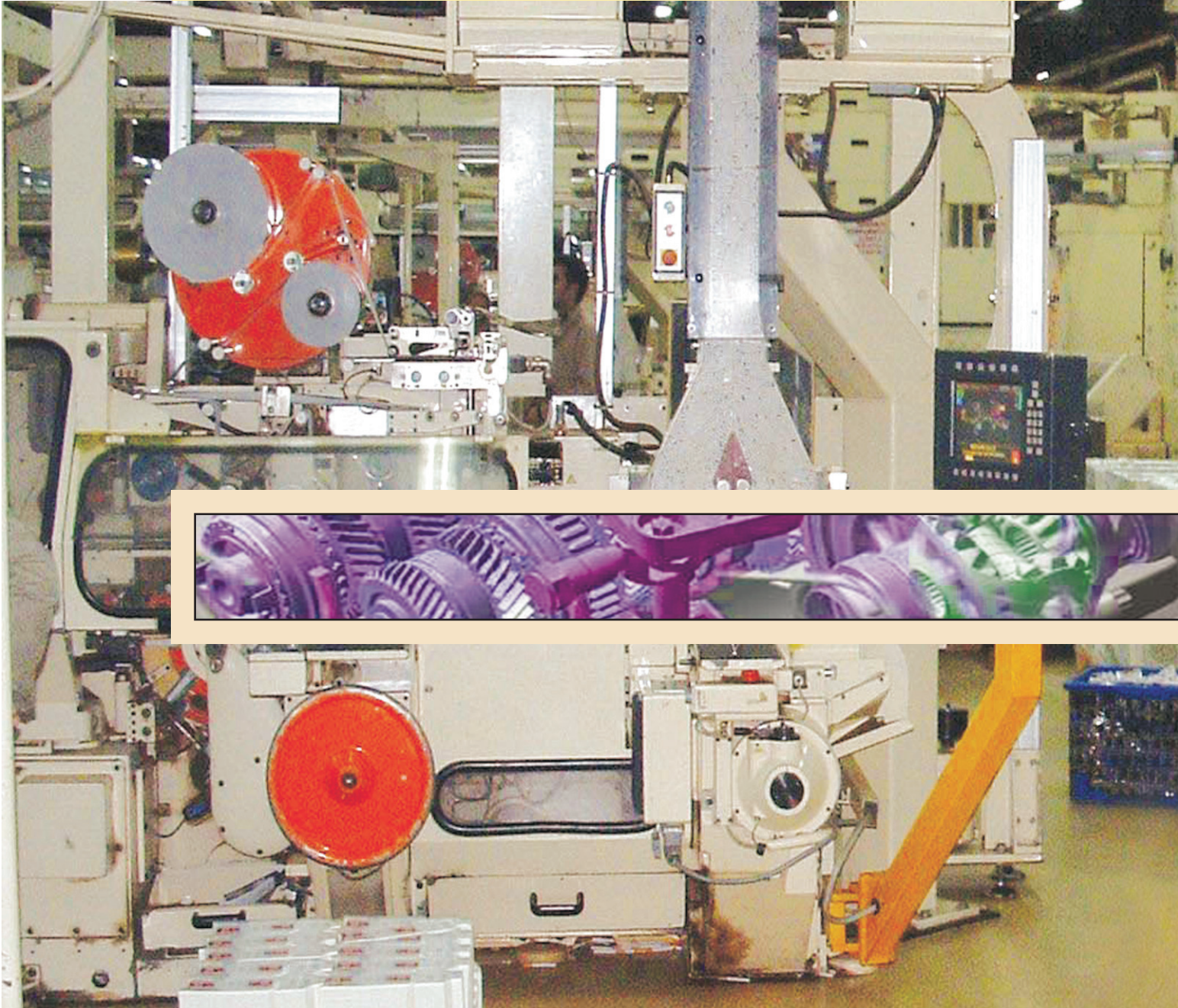

DÖRT YIL ÜST
ÜSTE BÜYÜYEN
TÜRKİYE ARTIK
360 MİLYAR
DOLARLIK BİR
EKONOMİ

GSMH'DEKİ BÜYÜME 7,6 MİLLİ GELİR 5 BİN DOLAR

Büyüme hızı beklentilerin üstünde çıktı

Türkiye 2005 yılı son çeyreğinde yüzde 10,2 büyüyerek üst üste 16 çeyrek büyüme kaydetti. 2005 yılı Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)'da büyüme yüzde 7,6 oldu. 2005 yılında GSMH 360 milyar 876 milyon dolara ulaşırken, kişi başına düşen milli gelir 5 bin 8 dolara çıktı

2005 yılı ile 2005 dördüncü çeyrek büyüme ve milli gelir rakamları açıklandı. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre; 2005 yılı son çeyreğinde üretim yöntemi ile hesaplanan GSMH gelişme hızı yüzde 10,2, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) gelişme hızı yüzde 9,5 olarak gerçekleşti. Böylelikle 2005 yılında büyüme hızı GSMH'da 7,6, GSYH'da ise yüzde 7,4 oldu.

GSMH, 2005 YILINDA 360 MİLYAR DOLAR

TÜİK'in açıkladığı büyüme rakamlarına göre Türkiye'nin 2004 yılında cari fiyatlarla 299 milyar 475 milyon dolar olan GSMH'si 2005 yılında 360 milyar 876 milyon dolara ulaştı. GSYH de 261 milyar 470 milyondan 300 milyar 578 milyona çıktı. Buna göre GSMH'dan kişi başına düşen milli gelir yüzde 20'lik artışla 4 bin 172 dolardan 5 bin 8 dolara, GSYH'dan kişi başına düşen milli gelir ise yüzde 19,8 artışla 4 bin 187 dolardan 5 bin 16 dolara yükseldi.

BÜYÜME REKORU İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

Sektörlere göre 2005 yılı dördüncü çeyreğinde en yüksek büyüme hızı yüzde 16,2 ile ithalat vergisinde yaşanırken, mali kuruluşlar ve tarım sektöründe küçülme oldu. Geçen yılın son çey-

reğinde mali kuruluşlardaki büyüme yüzde -1,2, tarımda ise yüzde -0,1 oldu. Diğer sektördeki büyüme hızı şöyle gerçekleşti:

Ulaştırma ve haberleşme yüzde 15,2, inşaat yüzde 14,8, sanayi yüzde 10,1, ticaret yüzde 9,9, serbest meslek ve hizmetler yüzde 9,4, konut sahipliği yüzde 1,9, devlet hizmetleri yüzde 1,2 ve kâr amacı olmayan kuruluşlar yüzde 0,4.

2005 yılında yıllık bazda en fazla artış yüzde 21,5 ile inşaat sektöründe, en fazla düşüş ise yüzde -0,2 ile kâr amacı olmayan kuruluşlar ve mali kuruluşlarda görüldü. Büyümedeki yıllık artışlarına göre diğer sektörler şöyle sıralandı:

İthalat vergisi yüzde 12,2, ulaştırma ve haberleşme yüzde 8,8, ticaret ve serbest meslek ve hizmetler yüzde 7,4, sanayi yüzde 6,5, tarım yüzde 5,6, konut sahipliği yüzde 1,5 ve devlet hizmetleri yüzde 0,8.

Sektörel büyüme rakamları

Sektörler	2005 (%)	Dördüncü çeyrek(%)
Tarım	5,6	-0,1
Sanayi	6,5	10,1
İnşaat	21,5	14,8
Ticaret	7,4	9,9
Ulaştırma-haberleşme	8,8	15,2
Mali kuruluşlar	-0,2	-1,2
Konut sahipliği	1,5	1,9
Serbest meslek ve hizm	7,4	9,4
Devlet hizmetleri	0,8	1,2
İthalat vergisi	12,2	16
GSYH	7,4	9,5
GSMH	7,6	10,2

HARCAMA GRUPLARINA GÖRE BÜYÜME

Harcama gruplarına göre büyüme şöyle gerçekleşti: Özel nihai tüketim harcamaları yüzde 8,8, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 2,4, gayri safi sabit sermaye oluşumu yüzde 24, mal ve hizmet ihracatı 8,5 ve mal ve hizmet ithalatı 11,5.

Yıllık GSMH artışı

Yıllar Artış (%)

1966	12,0	1971	7,0	1976	9,0	1981	4,8	1986	6,8	1991	0,3	1996	7,1	2001	-9,5
1967	4,2	1972	9,2	1977	3,0	1982	3,1	1987	9,8	1992	6,4	1997	8,3	2002	7,8
1968	6,7	1973	4,9	1978	1,2	1983	4,2	1988	1,5	1993	8,1	1998	3,9	2003	5,9
1969	4,3	1974	3,3	1979	-0,5	1984	7,1	1989	1,6	1994	-6,1	1999	-6,1	2004	9,9
1970	4,4	1975	6,1	1980	-2,8	1985	4,3	1990	9,4	1995	8,0	2000	6,3	2005	7,6

BÜYÜME ORANLARINI DEĞERLENDİRDİLER

BABACAN: TÜRKİYE'NİN ÖZEL SEKTÖR KAYNAKLI BÜYÜMESİ, BÜYÜMENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ İÇİN ÖNEMLİ BİR GELİŞME

Devlet Bakanı ve Avrupa Birliği Başmüzakerecisi Ali Babacan, Türkiye'de geçen üç yılda yakalanan büyümenin özel sektör yatırımları kaynaklı olmasının, gelecek dönemlerdeki üretim kapasitesini artırarak, büyümenin sürdürülebilirliğini destekleyen çok önemli bir gelişme olduğunu söyledi.

Devlet Bakanı ve Avrupa Birliği Başmüzakerecisi Ali Babacan, Türkiye'de geçen üç yılda

UNAKITAN: MALİ DISİPLİN BİZİM PUSULAMIZ

Büyüme rakamlarını değerlendiren Maliye Bakanı Kemal Unakitan, "Rakamlar belli, 2005 yılında yüzde 7,6'lık büyüme kaydedilmiş. 'Ben biliyordum, ben demiştim' diyen yazarlar vardı. Bak ne dediniz ne çıktı? Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa sürekli bir büyüme sağlanıyor. Kimse ekonomik politikadan taviz beklemesin. Bu mali disiplin bizim pusulamız" diye konuştu.

VORKİNG: BEKLENENDEN YAKLAŞIK YÜZDE 50 FAZLA BİR BÜYÜME OLDU

Dünya Bankası Türkiye Direktörü Andrew Vorkink, GSMH'deki yüzde 7,6'lık artışın, beklenenden yaklaşık yüzde 50 ve Avrupa Birliği'ndeki ortalama büyümenin yaklaşık beş katından daha fazla olduğunu söyledi. Vorking, artan faiz oranları ve petrol fiyatları gibi uluslararası düzeyde belirsizliklerin yaşandığı dönemde bile ekonominin, 2005'teki temel gücünü gösterdiğini dile getirdi.